

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Страсбург, 18 април 2018 г.
(OR. en)

**2017/0242 (COD)
LEX 1796**

**PE-CONS 7/1/18
REV 1**

**ECOFIN 166
RELEX 150
COEST 42
NIS 3
CODEC 222**

**РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
ДОПЪЛНИТЕЛНА МАКРОФИНАНСОВА ПОМОЩ НА ГРУЗИЯ**

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2018/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 18 април 2018 година

за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Грузия

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 14 март 2018 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 12 април 2018 г.

като имат предвид, че:

- (1) Отношенията между Европейския съюз („Съюзът“) и Грузия продължават да се развиват в рамките на Европейската политика за съседство (ЕПС) и Източното партньорство. Грузия се присъедини към Източното партньорство на ЕС през 2009 г., след което бяха проведени преговори за споразумение за асоцииране ЕС—Грузия. Споразумението¹ („Споразумението за асоцииране“), което включва постепенното въвеждане на задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ), бе подписано през юни 2014 г. и влезе в сила на 1 юли 2016 г.
- (2) Грузия продължава да се бори с предизвикателствата на слабата външна среда, които, чрез намаления износ и парични преводи от чужбина, допринесоха за сравнително слабия ръст на БВП през 2016 г. Докато регионалният икономически растеж и икономическият растеж в световен мащаб нараснаха през 2017 г., този процес продължава да бъде изложен на рискове от спад.
- (3) Фискалният дефицит на Грузия продължава да е значителен, и съотношението между публичния дълг и БВП нараства. Състоянието на платежния баланс на Грузия остава уязвимо поради много големия дефицит по текущата сметка и високия външен дълг. Валутните резерви на Грузия са стабилни в абсолютни стойности, обаче — при нарастващата нужда от резерви — те са паднали под нивото, определено като подходящо от Международния валутен фонд (МВФ). Грузия също продължава да се адаптира към изискванията на ЗВЗСТ със Съюза.

¹ Споразумение за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна (ОВ L 261, 30.8.2014 г., стр. 4)

- (4) В тази връзка през април 2017 г. органите на Грузия и МВФ се договориха относно тригодишно споразумение за финансиране от Разширения фонд за финансиране (РФФ) в размер на 285,3 милиона щатски долара за периода 2017—2020 година. Изпълнителният съвет на МВФ одобри споразумението на 12 април 2017 г. Целта на споразумението за финансиране от РФФ е да се подкрепи програма за икономически реформи, която ще помогне на Грузия да намали икономическата си уязвимост и да насърчи по-висок и по-приобщаващ икономически растеж.
- (5) С оглед на остатъчните нужди от външно финансиране на Грузия, органите на Грузия поискаха от Съюза допълнителна макрофинансова помощ през юни 2017 г.
- (6) След въоръжения конфликт с Русия през август 2008 г., Грузия се възползва от двете операции за макрофинансова помощ, обещани от Съюза на международната донорска конференция, проведена в Брюксел през октомври 2008 г. Първата от тези операции, която беше в размер на 46 милиона евро, отпусната изцяло под формата на безвъзмездна помощ, беше осъществена в периода 2009—2010 г. Втората, която също беше в размер на 46 милиона евро, като половината от нея беше отпусната под формата на безвъзмездни средства, а другата половина — на заеми, беше осъществена през 2015—2017 година. Съюзът предоставя също така 610—746 милиона евро за Грузия в рамките на Европейския инструмент за съседство за периода 2014—2020 г., включително като бюджетна подкрепа и техническа помощ. Освен това Грузия се ползва от Механизма за инвестиции по линия на добросъседството, по който бяха предоставени приблизително 86 милиона евро за проекти в Грузия за периода 2008—2017 г.

- (7) Като се има предвид, че Грузия е държава, участваща в ЕПС, следва да се счита, че тя отговаря на условията за получаване на макрофинансова помощ от Съюза.
- (8) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да представлява извънреден финансов инструмент на необвързана и нецелева подкрепа за платежния баланс, предназначена за покриване на нуждите на бенефициера от незабавно външно финансиране, и тя следва да бъде в основата на прилагането на програма в областта на политиката, съдържаща строги незабавни мерки за икономически корекции и структурни реформи, насочени към подобряване на състоянието на платежния баланс в краткосрочен план.
- (9) Предвид факта, че в платежния баланс на Грузия все още се наблюдава значителен остатъчен недостиг на външно финансиране, който надвишава средствата, предоставени от МВФ и други многостранни институции, се счита, че при настоящите извънредни обстоятелства макрофинансовата помощ от Съюза за Грузия представлява подходящ отговор на искането на Грузия за подпомагане за икономическото ѝ стабилизиране във връзка с програмата на МВФ. Макрофинансовата помощ от страна на Съюза подпомага икономическото стабилизиране и програмата за структурни реформи на Грузия, като допълва средствата, предоставени в рамките на финансовото споразумение с МВФ.

- (10) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде насочена към подпомагане на възстановяването на устойчиво външно финансиране за Грузия, а оттук и към подпомагане на нейното икономическо и социално развитие.
- (11) Размерът на макрофинансовата помощ от Съюза се определя въз основа на пълна количествена оценка на остатъчните нужди на Грузия от външно финансиране и е съобразен с капацитета ѝ да се финансира със собствени средства, и по-специално от международните резерви, с които разполага. Макрофинансовата помощ от Съюза следва да допълва програмите и средствата, осигурени от МВФ и Световната банка. При определянето на размера на помощта се отчитат също очаквания финансов принос от двустранни и многостранни донори и нуждата да се осигури справедливо разпределение на тежестта между Съюза и други донори, както и предварително съществуващото разпределение на другите инструменти на Съюза за външно финансиране в Грузия и добавената стойност на цялостното участие на Съюза.
- (12) Като се имат предвид остатъчните нужди на Грузия от външно финансиране, нивото на нейното икономическо и социално развитие, измерено чрез дохода на глава от населението и процента на бедност, както и равнището на нейната задлъжнялост, част от помощта следва да се предоставя под формата на безвъзмездни средства.

- (13) Комисията следва да гарантира, че макрофинансовата помощ от Съюза съответства в правно отношение и по същество на основните принципи за външна дейност, установени в член 21 от Договора за Европейския съюз и целите и мерките, предприети в различните области на външната дейност и в рамките на други съответни политики на Съюза.
- (14) Макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подкрепя външната политика на Съюза по отношение на Грузия. Службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност следва да работят в тясно сътрудничество през цялото времетраене на операцията за макрофинансова помощ, за да координират външната политика на Съюза и да гарантират нейната последователност.
- (15) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да подкрепя ангажимента на Грузия за общи ценности със Съюза, включително демокрация, правова държава, добро управление, зачитане на правата на човека, устойчиво развитие и намаляване на бедността, както и нейната ангажираност с принципите за отворена, основана на правила и справедлива търговия.

- (16) Зачитането от страна на Грузия на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система, и на принципите на правовата държава, както и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека, са предварително условие за предоставянето на макрофинансовата помощ от Съюза. Освен това конкретните цели на макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подобряват ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Грузия и да насърчават структурните реформи, насочени към подкрепа за устойчив и приобщаващ растеж, създаване на работни места и фискална консолидация. Макрофинансовата помощ за Грузия от страна на Съюза следва да включва също така мерки в подкрепа на прилагането на Споразумението за асоцииране, включително ЗВЗСТ. С цел да се осигури правилна оценка на специфичните цели е необходимо те да бъдат формулирани по проверим и измерим начин. Комисията и Европейската служба за външна дейност следва редовно да наблюдават спазването на предварителните условия и напредъка в постигането на тези цели. Ако предварителните условия и целите не са изпълнени или ако целите и принципите на Споразумението за асоцииране като цяло се пренебрегват, Комисията следва да спре или отмени изплащането на макрофинансовата помощ от Съюза.
- (17) С оглед осигуряване на ефикасна защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с макрофинансовата помощ от Съюза, Грузия следва да приложи подходящи мерки относно предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всякакви други нередности във връзка с макрофинансовата помощ на Съюза. Освен това следва да се предвиди извършването на проверки от страна на Комисията и одити от страна на Сметната палата.

- (18) Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза не засяга правомощията на Европейския парламент и на Съвета, като бюджетни органи.
- (19) Размерите на макрофинансовата помощ, отпусната под формата на безвъзмездни средства, и размерите на провизиите, необходими за макрофинансовата помощ под формата на заеми, следва да съответстват на бюджетните кредити, предвидени в многогодишната финансова рамка.
- (20) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде управлявана от Комисията. За да се гарантира, че Европейският парламент и Съветът могат да следят за изпълнението на настоящото решение, Комисията следва редовно да ги информира за развитието във връзка с помощта, и да им предоставя съответните документи.
- (21) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящото решение, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (22) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде обвързана с условията на икономическата политика, които ще бъдат определени в Меморандума за разбирателство. За да се гарантират еднакви условия на изпълнение, както и за по-голяма ефикасност, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да договори тези условия с органите на Грузия под надзора на комитета на представителите на държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Съгласно посочения регламент процедурата по консултиране следва по принцип да се прилага за всички случаи с изключение на предвидените в регламента. Като се има предвид потенциално значителното въздействие на помощ, чийто размер надхвърля 90 милиона евро, е целесъобразно за операциите над този праг да се използва процедурата по разглеждане. Предвид размера на макрофинансовата помощ от Съюза за Грузия процедурата по консултиране следва да се прилага за приемането на Меморандума за разбирателство и за намаляване, спиране или отмяна на помощта,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Съюзът предоставя макрофинансова помощ в максимален размер от 45 милиона евро за Грузия („макрофинансова помощ от Съюза“) с цел подпомагане на икономическото стабилизиране на Грузия и провеждането на съществени реформи. От тази максимална сума до 35 милиона евро се предоставят под формата на заеми и до 10 милиона евро — под формата на безвъзмездни средства. Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза зависи от одобрението на бюджета на Съюза за съответната година от страна на Европейския парламент и на Съвета. Помощта се отпуска на Грузия за покриване на нуждите на платежния баланс, определени в програмата на МВФ.
2. За финансирането на частта от макрофинансовата помощ от Съюза, която е под формата на заем, на Комисията се предоставя правомощието, от името на Съюза, да заема необходимите средства на капиталовите пазари или от финансовите институции и да ги предоставя като заем на Грузия. Максималният среднопретеглен матуритет на заемите не надхвърля 15 години.

3. Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза се управлява от Комисията в съответствие със споразуменията или договореностите, постигнати между МВФ и Грузия, и с основните принципи и цели на икономическите реформи, заложиени в Споразумението за асоцииране, включително ЗВЗСТ.

Комисията информира редовно Европейския парламент и Съвета за развитието във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза, включително плащанията, и предоставя своевременно на тези институции съответните документи.

4. Макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя за срок от две години и половина, считано от първия ден след влизането в сила на Меморандума за разбирателство, посочен в член 3, параграф 1.
5. Ако финансовите нужди на Грузия намалееят съществено през периода на изплащане на макрофинансовата помощ от Съюза в сравнение с първоначалните прогнози, Комисията, като действа в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 7, параграф 2, намалява размера на помощта, спира я или я отменя.

Член 2

1. Зачитането от страна на Грузия на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система, и на принципите на правовата държава, и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека са предварително условие за предоставянето на макрофинансовата помощ от Съюза.
2. През целия цикъл на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията и Европейската служба за външна дейност следят за изпълнението на предварителното условие, предвидено в параграф 1.
3. Параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета¹.

¹ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

Член 3

1. В съответствие с посочената в член 7, параграф 2 процедура по консултиране, Комисията договаря с органите на Грузия ясно определени условия на икономическата политика и финансови условия, като акцентът се поставя на структурните реформи и стабилните публични финанси, от които да зависи макрофинансовата помощ от Съюза и които да бъдат установени в меморандум за разбирателство („Меморандума за разбирателство“), съдържащ график за изпълнение на тези условия. Условията на икономическата политика и финансовите условия, определени в Меморандума за разбирателство, съответстват на споразуменията или договореностите, посочени в член 1, параграф 3, включително на програмите за макроикономически корекции и структурни реформи, изпълнявани от Грузия с подкрепата на МВФ.
2. С посочените в параграф 1 условия се цели по-специално повишаване на ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Грузия, включително по отношение на използването на макрофинансовата помощ от Съюза. Напредъкът по отношение на взаимното отваряне на пазара, развиването на основана на правила и справедлива търговия и другите приоритети в рамките на външната политика на Съюза също се вземат надлежно предвид при определянето на мерките на политиката. Комисията редовно следи постигнатия при осъществяването на тези цели напредък.

3. Подробните финансови параметри на макрофинансовата помощ от Съюза се определят в споразумение за заем и в споразумение за безвъзмездна помощ, които ще бъдат сключени между Комисията и органите на Грузия.
4. Комисията редовно проверява дали продължават да се изпълняват условията в член 4, параграф 3, включително дали икономическите политики на Грузия са в съответствие с целите на макрофинансовата помощ от Съюза. В този процес Комисията си сътрудничи тясно с МВФ и Световната банка, а когато е необходимо, и с Европейския парламент и Съвета.

Член 4

1. В съответствие с условията, посочени в параграф 3, Комисията предоставя макрофинансовата помощ от Съюза на два транша, всеки от които се състои от заем и безвъзмездни средства. Размерът на всеки транш се определя в Меморандума за разбирателство.

2. Сумата на предоставената под формата на заем макрофинансова помощ се отпуска, когато това е необходимо, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета¹.
3. Комисията взема решение за отпускането на траншовете, при условие че е изпълнено всяко едно от следните условия:
 - а) предварителното условие, предвидено в член 2, параграф 1;
 - б) постигането на задоволителни резултати при изпълнението на програма на политиката, съдържаща строги мерки за корекции и структурни реформи, подкрепяно от договореност за кредитиране с МВФ като непредпазна мярка; както и
 - в) задоволителното изпълнение на икономическата политика и на финансовите условия, договорени в Меморандума за разбирателство.

Отпускането на втория транш по принцип се извършва не по-рано от три месеца след отпускането на първия транш.

¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г. относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10).

4. Ако условията, посочени в параграф 3, първа алинея, не са изпълнени, Комисията спира или отменя изплащането на макрофинансовата помощ от Съюза. В такъв случай тя информира Европейския парламент и Съвета за причините за това спиране или тази отмяна.
5. Макрофинансовата помощ от Съюза се изплаща на Националната банка на Грузия. В зависимост от разпоредбите, договорени в Меморандума за разбирателство, включително потвърждение на остатъчните нужди от бюджетно финансиране, финансовите средства от Съюза може да бъдат преведени на Министерството на финансите на Грузия като краен бенефициер.

Член 5

1. Операциите по получаване и предоставяне на заем, свързани с частта от макрофинансовата помощ от Съюза, която е под формата на заем, се извършват в евро, с един и същ валютен еквивалент и не могат да ангажират Съюза в преобразуване на падежи, нито да го излагат на валутни или лихвени рискове или на други търговски рискове.
2. Ако обстоятелствата позволяват и при искане от Грузия, Комисията може да предприеме необходимите стъпки, за да гарантира, че в условията на заема е включена клауза за предсрочното му погасяване, съпроводена от съответна клауза в условията на операциите по получаване на заем.

3. Ако обстоятелствата позволяват подобряване на лихвения процент по заема и по искане на Грузия, Комисията може да реши да рефинансира изцяло или отчасти първоначалните заеми или да реструктурира съответните финансови условия. Операциите по рефинансиране или реструктуриране се извършват в съответствие с параграфи 1 и 4 и не трябва да водят до удължаване на матуритета на съответните заеми или до увеличаване на неизплатената главница към датата на рефинансиране или реструктуриране.
4. Всички разходи на Съюза, свързани с операциите по получаване и предоставяне на заем съгласно настоящото решение, са за сметка на Грузия.
5. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за развитието на операциите, посочени в параграфи 2 и 3.

Член 6

1. Макрофинансовата помощ от Съюза се усвоява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета¹ и Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията².
2. Усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза се ръководи чрез пряко управление.
3. Споразумението за заем и споразумението за безвъзмездна помощ, посочени в член 3, параграф 3, съдържат разпоредби, в които:
 - а) се гарантира, че Грузия извършва редовни проверки за правилното използване на финансирането от бюджета на Съюза, предприема съответните мерки за предотвратяване на нередности и измами и ако е необходимо, предприема правни действия за възстановяването на средствата, предоставени съгласно настоящото решение, които са били незаконно присвоени;

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

² Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

- б) се осигурява защитата на финансовите интереси на Съюза, по-специално като се предвиждат конкретни мерки във връзка с предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всички други нередности, засягащи макрофинансовата помощ от Съюза, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета¹, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета² и Регламент (ЕС, Евратом) 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета³;
- в) Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите или нейните представители, се оправомощават изрично да провеждат проверки, включително проверки на място и инспекции;

¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

² Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

³ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

- г) Комисията и Сметната палата се оправомощават изрично да извършват одити по време на срока на предоставяне на макрофинансовата помощ от Съюза и след него, включително одити на документи и одити на място, напр. оперативни оценки; и
- д) се гарантира, че Съюзът има право да изиска заемът да бъде погасен предсрочно и/или безвъзмездните средства изцяло да му бъдат изцяло възстановени, когато е установено, че във връзка с управлението на макрофинансовата помощ от Съюза Грузия е участвала в измама или корупция или друга незаконна дейност, която вреди на финансовите интереси на Съюза.

4. Преди усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията преценява в рамките на оперативна оценка надеждността на финансовата уредба на Грузия, административните процедури и механизмите за вътрешен и външен контрол, които са от значение за помощта.

Член 7

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 8

1. До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението на настоящото решение през предходната година, включващ оценка на изпълнението. В този доклад:
 - а) се разглежда напредъкът при усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза;
 - б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Грузия, както и на напредъка при изпълнението на политическите мерки, посочени в член 3, параграф 1;

- в) се посочва връзката между условията на икономическата политика, определени в Меморандума за разбирателство, текущите икономически и бюджетни показатели на Грузия и решенията на Комисията за отпускане на траншовете по макрофинансовата помощ от Съюза.

2. Не по-късно от две години след изтичането на срока на предоставяне на помощта, посочен в член 1, параграф 4, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на предоставената макрофинансова помощ от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на помощта.

Член 9

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Страсбург на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател